

Toelichting Stappenplan afweging groepsrisico binnen aandachtsgebieden

De gemeente kan aan de hand van regels in het omgevingsplan of via beleid, zoals bijvoorbeeld een buitenplanse omgevingsplan activiteit (Bopa), zelf bepalen of het wenselijk is om beperkt kwetsbare, kwetsbare en/of zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties toe te laten binnen brand-, explosie- en/of gifwolkaandachtsgebieden. Indien een gemeente heeft bepaald dat een ruimtelijke ontwikkeling wenselijk is binnen een aandachtsgebied moet zij een afweging maken op welke manier ze de nieuw toe te voegen populatie kan beschermen tegen de effecten van een calamiteit bij een risicobron.

Op grond van artikel 5.15 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) moet een gemeente bij het realiseren van beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties binnen een brand-, explosie- en/of gifwolkaandachtsgebied rekening houden met het groepsrisico. Om hieraan te voldoen kan de gemeente dit (volgens artikel 5.15 lid 2) op twee manieren invullen:

1. geen beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties toelaten in aandachtsgebieden;
2. waar het omgevingsplan beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties toelaat, waarborgt de gemeente:
 - a. dat maatregelen zijn getroffen ter bescherming van personen in die gebouwen en op die locaties; of
 - b. dat het aantal doorgaans aanwezige personen of de tijd dat deze personen aanwezig zijn in die gebouwen en op die locaties beperkt is.

Om aan te tonen of een gemeente passende bescherming kan bieden aan de nieuwe populatie en/of de populatie beperkt kan worden, heeft de provincie Noord-Brabant dit stappenplan ontwikkeld. Dit stappenplan kan iedere gemeente doorlopen voor het realiseren van een ontwikkeling in een brand- en/of explosieaandachtsgebied. Je doorloopt het stappenplan per aandachtsgebied. Ligt de ontwikkellocatie binnen een brandaandachtsgebied, dan dien je het stappenplan te doorlopen voor de verschillende relevante brandscenario's (fakkelbrand, plasbrand, etc.). Ligt de locatie binnen zowel een brandaandachtsgebied als een explosieaandachtsgebied? Dan doorloop je het stappenplan tweemaal.

Het verantwoorden van het groepsrisico in het kader van gifwolkaandachtsgebieden vindt (nog) niet plaats via dit stappenplan. Daarnaast is het stappenplan alleen toepasbaar voor het realiseren van beperkt kwetsbare gebouwen, kwetsbare gebouwen, beperkte kwetsbare locaties en kwetsbare locaties. Voor zeer kwetsbare locaties is dit stappenplan niet bedoeld. Indien een gemeente ervoor kiest zeer kwetsbare gebouwen toe te staan in een aandachtsgebied is ze verplicht een voorschriftengebied aan te wijzen.

Om te komen tot een passende bescherming voor de nieuwe populatie die een gemeente wil toevoegen, maak je onderscheid tussen maatregelenniveaus. De maatregelenniveaus zijn onderverdeeld in drie categorieën:

- Maatregelenniveau A: basisbescherming
- Maatregelenniveau B: bron- en/of omgevingsmaatregelen
- Maatregelenniveau C: aanvullende bouwkundige maatregelen

Algemene toelichting van de 3 maatregelenniveaus

Maatregelenniveau A: basisbescherming

Hierbij kijken we of er meer afstand gehouden kan worden tot aan de bron en/of het aantal personen binnen het aandachtsgebied beperkt kan worden. In dit stappenplan hanteren we een basisbescherming waar iedere ruimtelijke ontwikkeling aan moet voldoen (gebaseerd op artikel 5.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)). Daarbij beschrijf je hoe je:

- risicocommunicatie borgt aan de hand van relevante scenario's;
- voldoet aan de beleidsregels bereikbaarheid en bluswatervoorziening;
- regelt dat mensen zichzelf in veiligheid kunnen brengen (zelfredzaamheid).

Mogelijk is er sprake van een beperkte verantwoording. Dan is maatregelenniveau A het eindpunt. Indien dit niet het geval is ga je door naar maatregelenniveau B.

Maatregelenniveau B: bron- en/of omgevingsmaatregelen

Dit maatregelenniveau biedt aanvullende bescherming boven op de basisbescherming. Bij maatregelenniveau B kijk je naar de al aanwezige bescherming in de omgeving en extra bronmaatregelen.

Door het volgen van de stappen schaal je op naar een hoger maatregelenniveau. Je doorloopt alle stappen in het stappenplan. Bij maatregelenniveau B komt een tweespoor voor: de initiatiefnemer/ontwikkelaar moet aan beide stappen voldoen om het stappenplan verder te doorlopen.

Als het nemen van bron- en/of omgevingsmaatregelen niet de gewenste bescherming biedt, ga je door naar maatregelenniveau C. Ook als maatregelen financieel niet haalbaar zijn, ga je door naar maatregelenniveau C.

Maatregelenniveau C: aanvullende bouwkundige maatregelen

Maatregelenniveau C is aanvullend op de voorgaande maatregelenniveaus.

Nadat de al aanwezige bescherming en de mogelijkheid tot bron- en/of omgevingsmaatregelen zijn beoordeeld, kijk je naar de mogelijkheid om aanvullende bouwkundige maatregelen te nemen. Voorbeelden van aanvullende bouwkundige maatregelen zijn splinterwerend glas of stevigere wanden. Dit resulteert in een maatregelenpakket om tot passende bescherming te komen bij nieuwe (ruimtelijke) ontwikkelingen.

Naast de effectiviteit van maatregelen bekijk je ook of de maatregel financieel haalbaar is.

Op basis van beide criteria weeg je af of je een maatregel kunt nemen. Het kan voorkomen dat het nemen van maatregelen niet leidt tot een passende bescherming of dat de maatregelen financieel niet haalbaar zijn. In dat geval is de ontwikkeling binnen het explosie- en/of brandaandachtsgebied niet geschikt.

Wanneer is er sprake van passende bescherming?

We spreken van passende bescherming indien er wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- er wordt voldaan aan de onderdelen van de basisbescherming; en
- er zijn voldoende vlucht,- en schuilmogelijkheden; en
- er zijn passende maatregelen (bron-, omgevings- en/of aanvullende bouwkundige maatregelen) getroffen om de ontwikkeling te beschermen tegen de relevante gevaren.

Algemene informatie stappenplan

Beperkte verantwoording

In sommige situaties volgend uit het stappenplan kun je volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico. Hierbij geef je invulling aan de voorwaarden uit de basisbescherming (zie de laatste stap van maatregeleniveau A).

Beschrijven van het restrisico

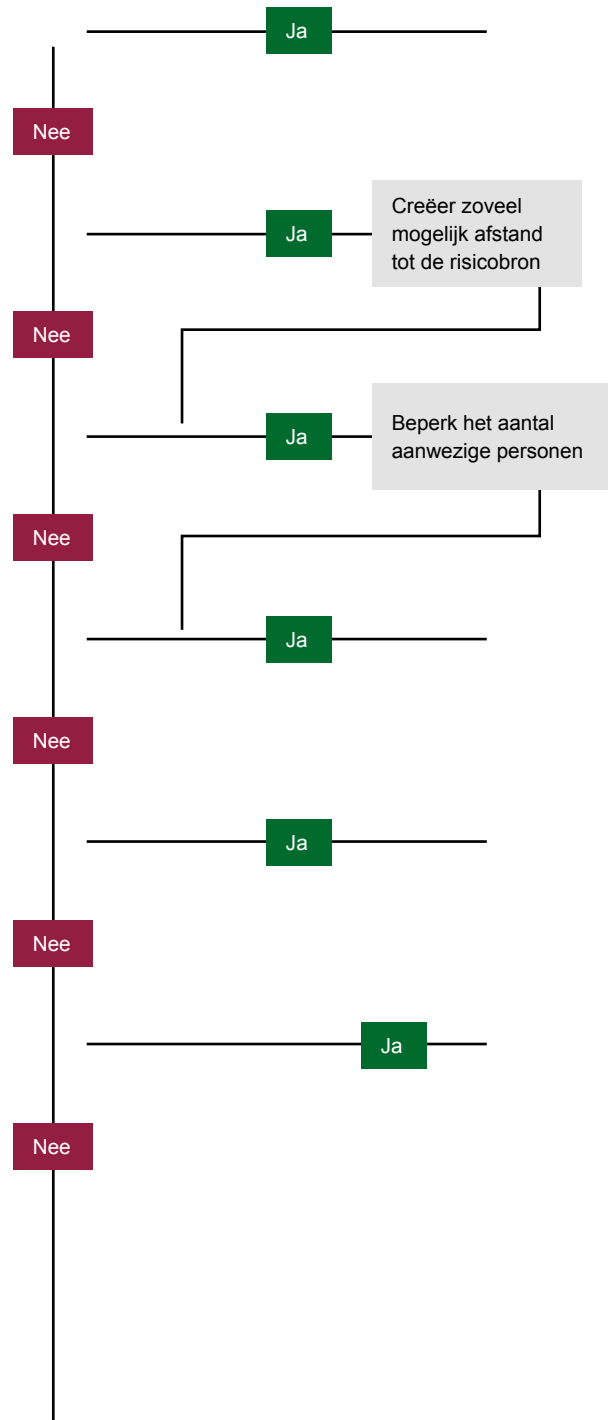
Bij de verantwoording van het groepsrisico moet je altijd ook het restrisico in beeld brengen. Het restrisico is het risico dat overblijft op het moment dat er risicoreducerende maatregelen zijn genomen (omgevings-, bron- of aanvullende bouwkundige maatregelen). Ook kan het zijn dat er sprake is van risico's waarbij het nemen van maatregelen geen beschermend effect heeft. Door het restrisico in beeld te brengen en het te beschrijven is duidelijk welke risico's het bevoegd gezag accepteert bij ontwikkelingen in een aandachtsgebied.

Verplichte adviestaak Veiligheidsregio

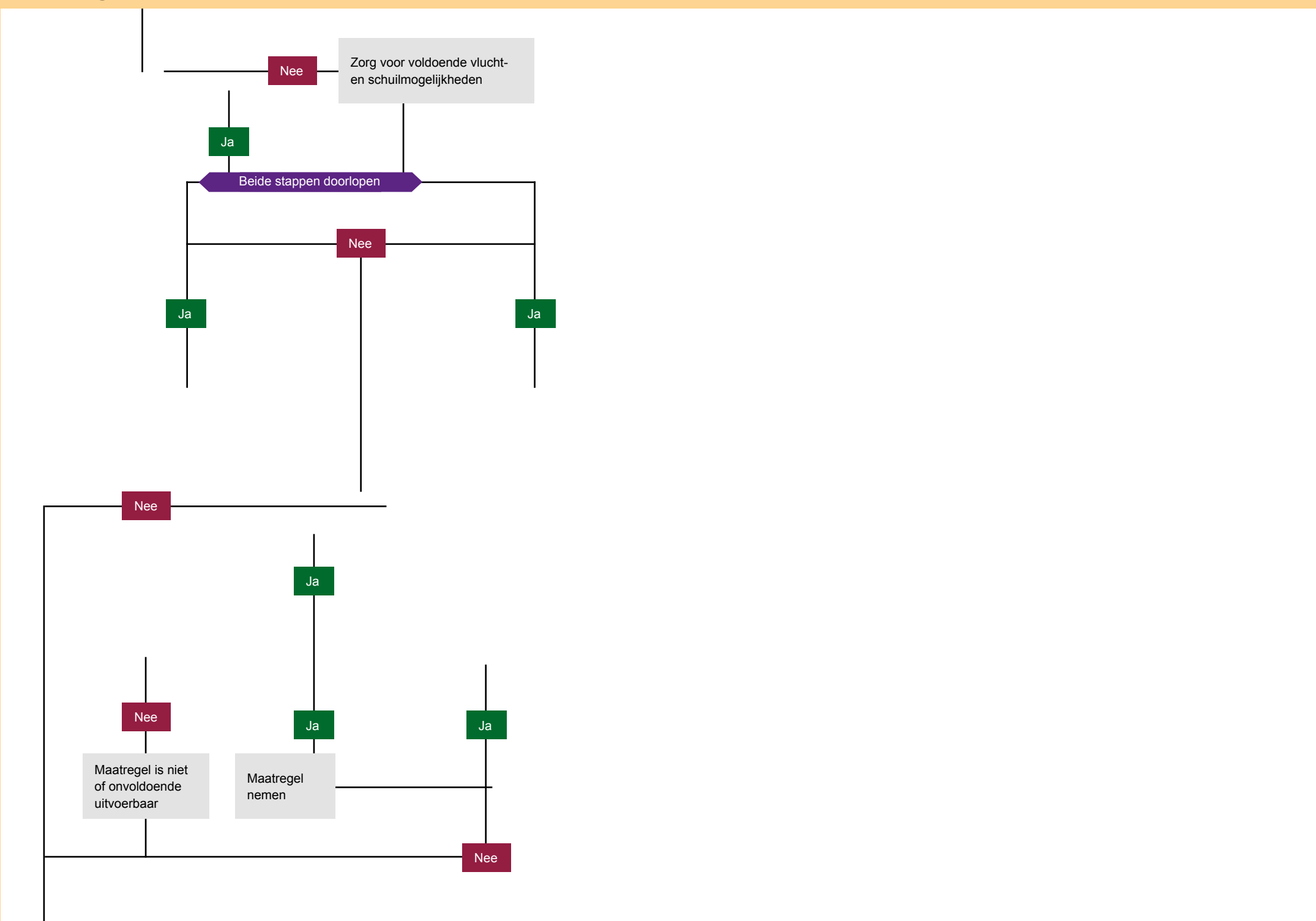
Bij nieuwe ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving (binnen een aandachtsgebied) wordt de Veiligheidsregio in de gelegenheid gesteld om advies te geven over zelfredzaamheid, bestrijdbaarheid en bereikbaarheid van noodhulpdiensten.

Op basis van de eigenschappen van de bron, de aard van de ontwikkeling en de afstand tussen de bron en de ontwikkeling kun je bepalen of het standaardadvies van de Veiligheidsregio volstaat of dat maatwerkadvies vereist is. Voor de richtlijn wordt verwezen naar het standaard en maatwerkadvies van de Veiligheidsregio.

Maatregelenniveau A

Maatregelenniveau B

Maatregeleniveau C

